

LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS 2013/391/KĀDP

(2013. gada 22. jūlijs),

atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1540 (2004) par masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu neizplatīšanu praktisku īstenošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 26. panta 2. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2003. gada 12. decembrī pieņēma ES Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas stratēģiju, kuras III nodaļā iekļauts saraksts ar šādu ieroču izplatīšanas apkarošanas pasākumiem, kas ir jāveic gan Savienībā, gan trešās valstīs.
- (2) Savienība aktīvi īsteno minēto stratēģiju un veic pasākumus, kas uzskaitīti tās III nodaļā, jo īpaši piešķirot finanšu līdzekļus, lai atbalstītu konkrētus projektus, kurus īsteno daudzpusējas iestādes, nodrošinot tehnisko palīdzību un speciālās zināšanas valstīm, kam vajadzīgi plaši ieroču izplatīšanas novēršanas pasākumi, kā arī veicinot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes lomu.
- (3) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2004. gada 28. aprīlī pieņēma Rezolūciju 1540 (2004) ("ANO DPR 1540 (2004)"), kas bija pirmais starptautiskais instruments, kurā integrētā un vispusīgā veidā uzmanība pievērsta masu iznīcināšanas ieročiem, to piegādes līdzekļiem un ar tiem saistītajiem materiāliem. ANO DPR 1540 (2004) bija noteikti saistoši pienākumi visām valstīm, kuru mērķis ir novērst un kavēt to, ka nevalstiskas struktūras iegūst šādus ieročus un ar ieročiem saistītus materiālus. Tajā valstis tika arī aicinātas iesniegt ziņojumus Drošības padomes Komitejai, kas izveidota ar ANO DPR 1540 (2004) ("1540 komiteja"), par pasākumiem, ko tās veikušas vai iecerējušas veikt, lai īstenotu ANO DPR 1540 (2004).

- (4) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2006. gada 27. aprīlī pieņēma Rezolūciju 1673 (2006) un nolēma, ka Komitejai vajadzētu stiprināt centienus, lai, izmantojot darba programmas, atbalsta pasākumus, palīdzību, dialogu un sadarbību, veicinātu ANO DPR 1540 (2004) pilnīgu īstenošanu. Tā arī aicināja 1540 komiteju kopā ar valstīm un starptautiskām, reģionālām un apakšreģionālām organizācijām izvērtēt iespējas apmainīties ar gūto pieredzi un atziņām un to, cik pieejamas ir programmas, ar kurām varētu veicināt ANO DPR 1540 (2004) īstenošanu.

- (5) ANO Drošības padome 2011. gada 20. aprīlī pieņēma Rezolūciju 1977 (2011) un nolēma uz desmit gadiem, līdz 2021. gada 25. aprīlim, pagarināt 1540 komitejas pilnvarojuma termiņu. Tā arī nolēma, ka 1540 komiteja turpina aktivizēt centienus, lai veicinātu, ka visas valstis pilnībā īsteno ANO DPR 1540 (2004), jo īpaši tādās jomās kā: a) atbildība, b) fiziskā aizsardzība, c) robežkontroles un tiesībsardzības iestāžu centieni un d) valsts īstenotās eksporta un kravu pārkraušanas kontroles, tostarp kontrolējot šādu eksportu un kravu pārkraušanas vajadzībām nodrošināto finansējumu un sniegtos pakalpojumus, piemēram, finansēšanas pakalpojumus.

- (6) Padomes Vienotās rīcības 2006/419/KĀDP (2006. gada 12. jūnijs), atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1540 (2004) īstenošanu un īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ⁽¹⁾, un Padomes Vienotās rīcības 2008/368/KĀDP (2008. gada 14. maijs), atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1540 (2004) īstenošanu un īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ⁽²⁾, īstenošana ir sekmējusi to, ka būtiski ir samazināties tādu valstu skaits, kas nesniedz ziņojumus, kā arī tādu valstu skaits, kas nesniedz papildu informāciju, kuru 1540 komiteja lūdz, ja ir bijis iesniegts nepilnīgs ziņojums.

- (7) Apvienoto Nāciju Organizācijas Sekretariāta Atbruņošanās lietu birojam, kas ir atbildīgs par materiālo un loģistikas atbalstu 1540 komitejai un tās ekspertiem, būtu jāuztic to projektu tehniskā īstenošana, kurus paredzēts īstenot saskaņā ar šo lēmumu.

⁽¹⁾ OV 165, 17.6.2006., 30. lpp.

⁽²⁾ OV 127, 15.5.2008., 78. lpp.

- (8) Šis lēmums būtu jāsteno saskaņā ar Finanšu un administratīvo pamatnolīgumu, ko Eiropas Komisija un ANO noslēgušas attiecībā uz Savienības finanšu ieguldījumu Apvienoto Nāciju Organizācijas vadītās programmās vai projektos pārvaldību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Saskaņā ar ES Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas stratēģiju, kurā noteikts mērķis – stiprināt ANO Drošības padomes lomu un uzlabot tās rīcībā esošās speciālās zināšanas, saskaroties ar ieroču izplatīšanas problēmām –, Savienība turpina atbalstīt Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1540 (2004) ("ANO DPR 1540 (2004)") un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1977 (2011) īstenošanu.

2. ANO DPR 1540 (2004) atbalsta projekti, kas atbilst ES stratēģijas pasākumiem, ir apakšreģionāli semināri, valstu apmeklējumi, sanāksmes, pasākumi, apmācība un sabiedrisko attiecību centieni.

3. Projektu mērķi ir:

— sekmēt attiecīgos valsts un reģionālā līmeņa centienus un spējas, izmantojot galvenokārt spēju veidošanas un palīdzības veicināšanas pasākumus,

— veicināt to, ka jo īpaši tehniskās palīdzības, starptautiskās sadarbības un sabiedrības informēšanas jomās praktiski tiek īstenoti īpašie ieteikumi, kas iekļauti 2009. gada Vispārējā pārskatā par ANO DPR 1540 (2004) īstenošanas statusu,

— pēc valstu pieprasījuma ierosināt, izstrādāt un īstenot valsts rīcības plānus.

4. Projektu detalizēts apraksts ir izklāstīts pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Eiropas Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (turpmāk "Augstais pārstāvis").

2. Lēmuma 1. panta 2. punktā minētos projektus tehniski īsteno ANO Sekretariāts (Atbrūņošanās lietu birojs) ("ANO Sekretariāts (ALB)"). Tas šos uzdevumus veic Augstā pārstāvja vadībā un kontrolē.

3. Šim nolūkam Augstais pārstāvis panāk vajadzīgās vienošanās ar ANO Sekretariātu (ALB).

3. pants

1. Finanšu atsaucē summa 1. panta 2. punktā minēto projektu īstenošanai ir EUR 750 000, ko paredzēts segt no Eiropas Savienības vispārējā budžeta.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā minētās summas, pārvalda saskaņā ar procedūram un noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam.

3. Komisija uzrauga 2. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību. Šim nolūkam Komisija ar ANO Sekretariātu (ALB) noslēdz finansēšanas nolīgumu. Minētajā finansēšanas nolīgumā paredz, ka ANO Sekretariāts (ALB) atbilstīgi ieguldījuma apjomam nodrošina Savienības ieguldījuma pamanāmību.

4. Komisija cenšas noslēgt 3. punktā minēto finansēšanas nolīgumu, cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Tā informē Padomi par jebkādam grūtībām minētajā procesā, kā arī par finansēšanas nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz ANO Sekretariāta (ALB) sagatavotiem regulāriem ziņojumiem. Minētie ziņojumi ir Padomes veiktā novērtējuma pamatā. Komisija sniedz informāciju par 1. panta 2. punktā minēto projektu finansālajiem aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Šis lēmums zaudē spēku 24 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā finansēšanas nolīguma noslēgšanas vai trīs mēnešus pēc tā pieņemšanas, ja minētajā laikposmā nav noslēgts finansēšanas nolīgums.

Briselē, 2013. gada 22. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
C. ASHTON

PIELIKUMS

1. MĒRĶI

Šā lēmuma vispārējais mērķis ir sekmēt to, ka saistībā ar ES Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas stratēģiju ar īpašiem pasākumiem tiek īstenotas Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 1540 (2004) ("ANO DPR 1540 (2004)") un 1977 (2011) ("ANO DPR 1977 (2011)"), lai panāktu šādus konkrētus mērķus – galvenokārt ar spēju veidošanas un palīdzības veicināšanas pasākumiem sekmēt attiecīgos valsts un reģionālā līmeņa centienus un spējas; veicināt to, ka jo īpaši tehniskās palīdzības, starptautiskās sadarbības un sabiedrības informēšanas jomās praktiski tiek īstenoti īpašie ieteikumi, kas iekļauti 2009. gada Vispārējā pārskatā par ANO DPR 1540 (2004) īstenošanas statusu.

2. PASĀKUMU APRAKSTS**2.1. Sekmēt valstu veiktas īstenošanas un apakšreģionālās koordinācijas spējas****2.1.1. Pasākuma mērķis**

— Atbalstīt īstenošanas darbības, kas tiek veiktas attiecībā uz konkrētu valsti, tostarp valsts rīcības plānu izstrādi un noturīgu valsts un apakšreģionāla līmeņa īstenošanas procesu,

— sekmēt starptautisku sadarbību, tostarp 1540 komitejas nozīmi, lai īstenotu ANO DPR 1540 (2004).

2.1.2. Pasākuma apraksts

Atvieglot ANO ALB darbību, ko tas attiecīgos gadījumos sadarbībā ar citām starptautiskām, reģionālām un apakšreģionālām organizācijām un vienībām veic, lai paredzētu praktiskus pasākumus, ar ko valstu līmenī ar attiecīgās valsts piekrišanu īsteno galvenās ANO DPR 1540 (2004) prasības, jo īpaši atbalstot 1540 komitejas rīkotos valstu apmeklējumus vai citas attiecībā uz konkrētām valstīm veiktās darbības. Ir paredzēts atbalstīt piecus valstu apmeklējumus (katrs ilgtu četras dienas). Atkarībā no attiecīgās valsts un 1540 komitejas lēmumiem ar valsts apmeklējumiem vai attiecībā uz konkrētu valsti veiktām darbībām valsts veikto īstenošanu sekmēs ar šādām darbībām: a) rīkos mērķtiecīgus dialogus ar dažādiem dalībniekiem, kas iesaistīti valsts līmenī notiekošā ANO DPR 1540 (2004) īstenošanā, lai vairotu informētību; b) izvērtēs valsts pasākumus un mehānismus, ko izmanto, lai īstenotu minēto rezolūciju, un apzinās īpašās problēmas, ar ko saskaras valsts iestādes, kā arī iespējamās šo problēmu risinājumus; un c) veicinās to, ka izstrādā brīvprātīgu valsts rīcības plānus un īsteno citus pasākumus, par kuriem apmeklētā valsts ir pieņēmusi lēmumu.

ANO ALB, attiecīgos gadījumos sadarbībā ar citām starptautiskām, reģionālām un apakšreģionālām organizācijām un vienībām, īpašos apakšreģionos rīko sanāksmes, pamatojoties uz rezultātiem, kas gūti iepriekšējos šajos īpašos apakšreģionos rīkotos spēju veidošanas semināros. Ir paredzēts trīs turpmākas sanāksmes rīkot izraudzītos apakšreģionos (Āfrika, Persijas līcis un Tuvie Austrumi, Dienvidaustrumeiropa un Latīņamerika). Katru sanāksmi plānos, lai tā būtu pielāgota attiecīgam apakšreģionam nozīmīgām prasībām, pievēršot uzmanību jomām, kurās pastāv lielāka iespēja sasniegt praktiskus rezultātus. Sanāksmes būs saistītas ar tehniskām pārrunām, ko rīko attiecīgā valstī, lai izvērtētu īpašos pasākumus, ar ko atbalsta ANO DPR 1540 (2004) īstenošanas gaitu. Šādas valstī notiekošas pārrunas rīkos, ja ieinteresētā valsts būs paudusi attiecīgu aicinājumu.

ANO ALB sadarbībā ar citām starptautiskām organizācijām un aģentūrām, tostarp Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO), Starptautisko Atomenerģijas aģentūru (SAEA), Ķīmisko ieroču aizlieguma organizāciju (OPCW), Pasaules Veselības organizāciju (PVO), ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju (FAO) un Pasaules Dzīvnieku veselības organizāciju (OIE), izstrādās ANO DPR 1540 (2004) pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu sinerģiju un izvairītos no dublēšanās.

Attiecīgā gadījumā tiks meklēti saskares punkti ar darbībām, ko veic reģionālie ķīmisko, bioloģisko un radioloģisko materiālu un kodolmateriālu (CBRN) izcilības centri, kuri pašlaik tiek dibināti saskaņā ar Stabilitātes instrumentu, kā ar citām ES šajā jomā finansētām programmām.

2.1.3. Pasākuma rezultāti

Ar papildu darbībām, kas valstīm jāveic, lai pilnībā īstenotu ANO DPR 1540 (2004), tiek panākta uzlabota tās īstenošana; lai īstenotu minētās rezolūcijas galvenās prasības, tiek izstrādāti efektīvi un reālistiski valstu rīcības plāni vai ceļveži; tiek pastiprināti izmantotās reģionālās koordinācijas pieejas, lai īstenotu ANO DPR 1540 (2004); un tiek veidotas efektīvas iesaistīto valstu un palīdzības sniedzēju partnerības.

2.2. **Aktīvāk veidot spējas, lai nodrošinātu fizisku aizsardzību un paaugstināta riska divējāda lietojuma materiālu uzskaiti**

2.2.1. *Pasākuma mērķis*

Pievēršot uzmanību kādai no rezolūcijas pamatjomām, proti, fiziskai aizsardzībai un "saistītu materiālu" uzskaiti, valsts un reģionālā līmenī sekmēt spēju veidošanos, lai veicinātu ANO DPR 1540 (2004) pilnīgu īstenošanu. ANO DPR 1540 (2004) ir īpaši noteikumi (operatīvais 3. punkts, a) un b) apakšpunkts, kuros visām dalībvalstīm uzlikts par pienākumu ieviest pienācīgas tādu materiālu, iekārtu un tehnoloģiju kontroles, kuras var izmantot, lai izstrādātu, attīstītu, ražotu vai izmantotu kodolieročus un ķīmiskus un bioloģiskus ieročus un to piegādes līdzekļus. Šajā nolūkā valstīm ir: a) jāizstrādā un jāīsteno pienācīgi efektīvi pasākumi, lai uzskaitītu un nodrošinātu šādu priekšmetu ražošanu, izmantojumu, glabāšanu vai transportēšanu; un b) jāizstrādā un jāīsteno pienācīgi efektīvi fiziskās aizsardzības pasākumi.

2.2.2. *Pasākuma apraksts*

ANO ALB rīko divus apakšreģionālus seminārus (Centrālamerika, Dienvidaustrumāzija un Latīņamerika), kuros pievēršas "saistītu materiālu" fiziskai aizsardzībai un uzskaiti. Ar šajā pasākumā īstenoto pieredzes apmaiņu attiecībā uz valstu politiku un praksi, kas ir saistīta ar attiecīgu bioloģisku un ķīmisku materiālu un kodolmateriālu uzskaiti, drošību un aizsardzību, sekmēs tādas integrētas valsts pieejas, kuru pamatā ir labas prakses piemēri un gūtās atziņas.

Tāpat attiecīgi uzsvars tiks likts uz to, cik nozīmīga ir sadarbība ar tādām starptautiskām organizācijām kā SAEA, OPCW, PVO, FAO, OIE un EDSO. Katru semināru, pilnībā ņemot vērā valstu īpašās iezīmes, rīkos saistībā ar attiecīgām tehniskām pārrunām, kuras vairākās kārtās rīko ar iesaistītajām valstīm. Šādas valstī notiekošas pārrunas rīkos, ja attiecīgajā apakšreģionā ieinteresētās dalībvalstis būs paudušas acinājumu to darīt.

Attiecīgā gadījumā tiks meklēti saskares punkti ar darbībām, ko veic reģionālie CBRN izcilības centri, kuri pašlaik tiek dibināti saskaņā ar Stabilitātes instrumentu, kā arī ar citām ES šajā jomā finansētām programmām.

2.2.3. *Pasākuma rezultāti*

Tiek uzlaboti valstu centieni un nostiprinātas spējas, lai īstenotu pienācīgas tādu materiālu, iekārtu un tehnoloģiju pārbaudes, kuras var izmantot, lai izstrādātu, attīstītu, ražotu vai izmantotu kodolieročus un ķīmiskus un bioloģiskus ieročus un to piegādes līdzekļus; tiek apzināta efektīva un lietderīga prakse, lai uzskaitītu, nodrošinātu un aizsargātu "saistītus materiālus"; tiek panākta lielāka attiecīgo materiālu drošība valsts un reģionālā līmenī; attiecīgās jomās tiek iedibinātas ciešākas reģionālās un starptautiskās partnerības; un tiek sekmēti centieni pasaules mērogā stiprināt CBRN drošību.

2.3. **Atbalstīt to, ka praktiski īsteno 2009. gada Vispārējā pārskata par ANO DPR 1540 (2004) īstenošanas statusu ieteikumus**

2.3.1. *Pasākuma mērķis*

Atbalstīt to, ka praktiski īsteno 2009. gada Vispārējā pārskata ieteikumus;

padarīt ciešāku starptautisko sadarbību un palielināt informētību par to, cik nozīmīgi ir īstenot ANO DPR 1540 (2004).

2.3.2. *Pasākuma apraksts*

ANO DPR 1977 (2011) un 2009. gada Vispārējā pārskata nobeiguma dokumentā ir paredzētas vairākas īpašas darbības, lai īstenotu galvenās ANO DPR 1540 (2004) prasības. Pasākums paredz īpašus projektus, lai atbalstītu šādas darbības, tostarp izmantojot sanāksmju/pasākumu, apmācības un sabiedrisko attiecību centieni finansēšanu. Atkarībā no attiecīgā gadījumā pieņemtiem 1540 komitejas lēmumiem un ieteikumiem projektos paredzētu šādas darbības:

- ANO ALB rīko pasākumus, lai sekmētu palīdzības piedāvātāju un palīdzības meklētāju saziņu, kā arī pašreizējo un iespējamo partneru (valstu, starptautisku un reģionālu organizāciju) sanāksmes,
- ANO ALB rīko sanāksmes, lai atbalstītu centienus padarīt ciešāku 1540 komitejas un starptautisko ieroču neizplatīšanas mehānismu un citu starptautisku un reģionālu organizāciju sadarbību,
- ANO ALB rīko vai finansē pilsoniskās sabiedrības, zinātnisko aprindu un nozares pārstāvju semināru,

- ANO ALB finansē valsts amatpersonu līdzdalību apmācībasursos un citās spēju veidošanas darbībās,
- tiek finansēts digitāls izdevums par ANO DPR 1540 (2004) īstenošanas jautājumiem.

Attiecīgā gadījumā tiks meklēti saskares punkti ar darbībām, ko veic reģionālie CBRN izcilības centri, kuri pašlaik tiek dibināti saskaņā ar Stabilitātes instrumentu, kā arī ar citām ES šajā jomā finansētām programmām.

2.3.3. Pasākuma rezultāti

Tiek īstenoti īpašie pasākumi, par kuriem vienošanās panākta 2009. gada Vispārējā pārskatā; tiek paredzēts vairāk dažādu līdzekļu, lai sekmētu tehniskās palīdzības sniegšanu; tiek rīkotas valstu amatpersonu apmācības par ANO DPR 1540 (2004) jautājumiem; pilsoniskās sabiedrības, zinātnisko aprindu un nozaru pārstāvji aktīvāk iesaistās valsts un reģionālā līmenī veiktos ANO DPR 1540 (2004) īstenošanas centienos; tiek sekmēta informētība par to, cik nozīmīga ir ANO DPR 1540 (2004) pilnīga īstenošana.

3. PASĀKUMU PARTNERI

- ANO Drošības padome un tās 1540 komiteja,
- iesaistītās valdības no attiecīgajiem apakšreģioniem,
- valdības un organizācijas, kas piedāvā palīdzību,
- Apvienoto Nāciju Organizācija, attiecīgās starptautiskās, reģionālās un apakšreģionālās organizācijas,
- nevalstiskās organizācijas un pilsoniskās sabiedrības struktūras.

4. PASĀKUMU ATBALSTA SAŅĒMĒJI

- Dalībvalstis, valstu amatpersonas,
- 1540 komiteja un citas ANO struktūras,
- starptautiskās, reģionālās un apakšreģionālās organizācijas,
- valdības un organizācijas, kas saskaņā ar ANO DPR 1540 (2004) sniedz un saņem tehnisku palīdzību,
- pilsoniskā sabiedrība, zinātniskās aprindas un attiecīgās nozares.

5. NORISES VIETAS

ANO ALB izraudzīsies iespējamās sanāksmju, semināru un citu pasākumu norises vietas. Norises vietu izvēles kritēriji cita starpā būs attiecīgās reģiona valsts vēlme un apņemšanās rīkot pasākumu. Valstu apmeklējumu vai attiecībā uz konkrētu valsti veiktu darbību norises vietas būs atkarīgas no aicinājumiem, ko būs pādušas ieinteresētās valstis, un attiecīgā gadījumā no 1540 komitejas lēmumiem.

6. DARBĪBAS ILGUMS

Paredzētais projekta ilgums ir 24 mēneši.
